

Lied

van de maand *november 2021*:

Heel ons leven, de gave van God

LB 876

Heel ons leven

Lied van de Maand – november 2021

LB 876 Heel ons leven, de gave van God

Zondagmorgen. De zon staat al heetgebakerd boven de waranda. Straks gaan we naar de kerk. Ik zit aan een heerlijk ontbijt. Ik schrik op: gezang, geroffel, het zwelt aan. Ik kijk op mijn horloge, klopt dit wel? Kom ik niet te laat? Ik moet er een woordje spreken. 'Komen we wel op tijd, ze zingen al!' vraag ik mijn gids. Hij begint te lachen. Nee hoor, tijd genoeg. De mensen worden gelokt door het geluid, ze komen al zingend naar de kerk, maar voorlopig begint het nog niet. Na meer dan een uur (!) als het gezang op volle sterkte is, zegt mijn gids: 'Nu moeten we gaan, nu gaat het bijna beginnen.'

Ik ben in Ethiopië, vlakbij de grens met Sudan. Hier wonen duizenden vluchtelingen en ontheemden. Het kan zomaar zijn, dat je daar het lied van deze maand hoort zingen: 'Heel mijn leven, de gave van God.' Met als antwoord: 'amen, amen.' De tekst is goed te volgen: alles wat wij doen - rusten en werken, zingen en dansen, dagen en nachten, kou en hitte - het is een gave van God. Daarom is heel ons leven een loflied voor U. De zangleider zingt het voor en de gemeente antwoordt met: amen, amen. Het gaat over ontvangen en het antwoord er op. Het is een call-response-lied. In veel culturen van het Afrikaanse continent is dit call-response-zingen een vast gegeven, vaak improviserend. De zanger kan veel expressie in zijn lied leggen: dan weer belijdend, lovend, dan weer naar binnen gekeerd, eerbiedig overpeinzend, dan weer aanmoedigend, appellerend, uitroepend. En altijd vol beweging, ritmiek, swingend, want in Afrika zing je met het hele lijf.

Het lied is geschreven door NKUINJI, Abel, uit Kameroen. Deze theoloog uit Kameroen heeft zich beijvert voor teksten en muziek die voortkomen uit zijn eigen cultuur. Want, zei hij, in een interview:

"De cultuur van elk volk en elk mens op aarde is door God gemaakt opdat mensen zich zo kunnen uiten. Ieder vanuit zijn eigen cultuur en eigen taal, maar het is een en dezelfde God die het gaf." De tragedie is, dat hij in zijn eigen land van de leiding van zijn kerk weinig erkenning ondervond en naar Frankrijk vertrok om daar zijn werk voort te zetten. Hij schreef meer dan 200 kerkliederen, die vooral buiten Kameroen bekend zijn, in de Franstalige gebieden van Afrika en in Amerika.

Moeten wij nu zondagmorgen op dezelfde manier dit lied zingen en onze burens al zingend door de straten meelokken naar de kerk? Ik denk dat het er niet van komt. Anje de Heer¹ geeft aanwijzingen:

"Hoe zing je met een doorsnee Nederlandse kerkgemeenschap een Afrikaans lied als dit? In ieder geval niet vanaf de noten en eigenlijk ook niet vanaf papier of beamer. Qua tekst kan dit prima zolang je de call-responsestructuur volgt. Even oefenen voorafgaande aan de dienst is wel handig: het lied wordt een keer voorgezongen, vervolgens zingt iedereen de 'amens' mee. Op deze manier wordt het lied op het gehoor gezongen, en wordt het ritme vanuit de lichamelijke sensatie overgenomen."

Het lied komt het meest tot zijn recht zonder pianobegeleiding, maar wel met met (klein) slagwerk.

Waarom zou je dit lied zingen? Om te beginnen vanwege het grensoverschrijdende en wereldwijde karakter. Zing het samen met vluchtelingen, ontheemden, oosterlingen en zuiderlingen, gasten van overal.

En denk ook aan Glasgow, aan al die wereldleiders en klimaatdeskundigen, zing het ze voor: 'Heel ons leven, kou en hitte, bomen, grassen, maan en sterren, de gave van God.' Redenen genoeg om dit lied aan te heffen, om zó de lofzang gaande te houden.

© Steunpunt Liturgie

- Bovenstaande tekst, geschreven door Henk Schaafsma, mag (met bronvermelding) overgenomen worden, in samenhang met het zingen van dit lied in de kerkdienst.
- Een **uitgebreide bespreking** is te vinden in EREDienst jg. 48 nr. 5, oktober 2021, 15-18
- Zie voor het gebruik van klein (!) slagwerk de gemeente-uitgave van het Liedboek.
- In de begeleidingsbundel bij het Liedboek is een pianobegeleiding te vinden. Een eenvoudiger zetting (Geoff Weaver) is te vinden in Lambeth Praise (nr. 90).

¹ Voor het schrijven van deze bijdrage heb ik veel ontleend aan:

Anje de Heer, Heel ons leven, de gave van God, Eredienst, jrg 48, nummer 5, 2021, 15-18.